DÉPOT LÉGAL

NĂM THỨ SÁU SỐ 552 — MỖI SỐ NĂM XU — 壬申年十二月初五日 — NGÀY THỨ BẢY 31 DÉCEMBRE 1932

TIẾNG-DÂN

敲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ-nhiệm kiêm Chủ bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN
Số 172, đường Đông-ba, Huế
Hộp thơ số 51
Giây thép số 45
Giây thép: TIENGDAN — Huế

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	5$00	8$50
Sáu tháng	3.00	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước. Thư và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai muốn quảng-cáo, việc riêng, xin thương-nghị trước.

Thời trời với việc người cùng giục nhau.

Đỗ-Phủ

Tiếng - Dân

Năm với người

Quanh năm chỉ tối, vì phận sự nhà báo, mải miệt trên cái bàn mực đen giấy trắng, trông ra bề ngoài, mong có chuyện gì mới để ghi chép. Đương còn ngóng đợi thì đã thấy cái «đống ngày» trên tấm lịch treo nơi tường gỡ đến tờ chót, phải thay «đống ngày» khác, tức là lịch mới, lịch năm 1933.

Cái gì chưa mới mà có cái năm mới; năm mới theo dương lịch, là cái năm mới ngày nay đã thông dụng trên hoàn-cầu. Vậy hãy gác chuyện khác, nói chuyện năm mới cái đã.

Năm là cái gì? Nói cho dễ hiểu, cũng như cái cây nêu từng con số trên khoảng đường thời-gian vô-tận kia. Thời-gian vô-tận, lịch-sử sinh-hoạt của loài người cũng kéo dài theo — riêng về cá-nhân hoặc một quốc-gia hay dân-tộc nào thì dài vắn đứt nối khác nhau, song nói chung cả loài người thì cứ kéo dài theo cái kiếp địa cầu. Trong cái khoảng đường mênh mông bát ngát kia mà loài người đi trên, có đoạn thì đã đi, đoạn thì chưa đi mà sẽ đến, mà lại còn bao nhiêu đoạn chưa đi ở sau xa kia; phải lấy cái gì làm tiêu chí để ghi nhớ khoảng trước mà chỉ dẫn bước sau? nương vào cái gì để làm chuẩn mà phân từng đoạn đường ấy? Vì sự cần ấy nên người xưa trải qua bao nhiêu suy xét chiêm nghiệm mới tạo ra thứ lịch để ghi cái năm làm chừng. Gọi là năm, tức là lấy cái chuẩn-định theo qui-đạo địa-cầu đi quanh mặt trời giáp một vòng, chớ chẳng có gì lạ. (Đây nói dương-lịch, còn âm-lịch theo tuần trăng có khác.)

Cái năm là thế, đối với người đời, không có ý thức gì hết. Song người đối với năm lại có đầu quan-hệ mật-thiết.

Không nói cái cuộc sinh-hoạt của loài người từ việc lớn đến việc nhỏ không có sự gì là không chịu cái sức thời-gian chi-phối, chỉ nói tổng quát, cái đều quan-hệ to tát trên con đường sống mà người đời gọi là họa và phúc, thì thấy bất kỳ là ai đều có mối hy-vọng gởi cho cái năm: đến họa thì cứ trông cái năm cũ kíu kéo đi, còn đến phúc ở đặt mặc đầu, cũng cứ trông cái năm mới kia đem đến. Vì thế mà người đời mới sinh ra cái tục «mừng đầu năm, chúc năm mới».

Họa phúc do người, cái năm kia chẳng có công và tội gì. Nhưng nhân có cái năm làm chừng trên đoạn đường đi qua cùng sẽ đi, thành ra mối hy-vọng cũng mượn đó làm cái giới-hạn giả-định. Vì chỗ giả-định ấy mà mối hy-vọng được tiếp tục kéo dài ra không khi nào giứt. Nói tắt lại như ở xứ ta trong khoảng trải qua gần đây, năm 1930, rủi gặp những tấn thảm-kịch thiên-tai, nhân-họa, hạn lụt và lộn xộn nọ kia, thì ai cũng trông sang năm 1931 xem có khá hơn không. Năm 1931 đến, cuộc tai họa kia có hơi tạm yên mà di độc vẫn còn, gia dĩ cái nạn kinh tế khủng hoảng càng dữ dội, ai cũng than van; nhưng riêng xứ Trung-kỳ nghe có tin năm sau Đức Bảo-đại sẽ hồi loan, thì ai cũng ngóng cái đức-chánh và ân-huệ mới vào năm 1932. Nay đức Vua đã hồi loan thân chánh mà cái năm nhân dân trông mong mấy lần là năm 1932 nầy cũng sắp đi qua, và cái năm 1933 kia lủ lủ ngày mai đây sẽ bước đến. Thế là cái thời-gian một mực tấn tới kia nó cứ kéo mối hy-vọng theo mãi. Dầu việc người có sai suyễn thế nào, chớ cái năm mà tạo-hóa đã hẹn trước với người đời, dẫu đối với dân-tộc hèn như người Nam ta, cũng không khi nào sai hẹn.

Trên con đường tiến bộ, cái năm cũng là một cái chứng-nghiệm rõ ràng. Năm cứ tới, cứ kéo người đi tới, mối hy-vọng của người cũng theo đó mà không dứt. Cái cớ thối lui hay là chần chờ, chỉ là tại người mà thôi.

Chúng ta rất trông cái khoảng đường thời-gian ở xứ ta về khoảng cửa số 1933, hoàn-cảnh sẽ có nhiều việc đáng chép trong bộ lịch-sử tấn-bộ.

Tiếng-dân

VAN-VAN

Cảm đời...

I

Chẳng ai thương mà chẳng ai hờn,
Kẻ bắt lao nhàn kẻ tất hèn.
Đầu bể cuộc đời dương mất ích,
Giữa sương mỗi lợi lẫm đầu lưỡi.
Chính kia chẳng không tay cầm mạch,
Nước nọ thường xuôi đã cũng vòn.
Miễn giữ lương tâm là khỏi phiền,
Xin ai ai cả thiên nguồn con.

II

Khóc gượng vì ai, chuyện vẩng, gương cười.
Chơi ra mười mặt ở ai ơi.
Hiểu lẽ chín mùi theo cơ Tạo,
Khinh lời vững dạnh tiếng hình đời.
Chẳng đã mười lần thương phận cả,
Phú chín lần thêm trên thiên đời.
Giữa vòng quyền thế đừng tha mặt,
Xin ngẫm cơ mầu cái tuổi trời.

H. H. KH.

Vì kỳ nầy nhiều bài nên bài
Một đoạn lịch-sử nước
Bỉ trong cuộc Âu chiến
sẽ để kỳ sau sẽ đăng tiếp

CHUYỆN ĐỜI

Công dụng của thiệp danh.

Kỳ báo vừa rồi có bài nói về cái danh với người đời, trong đó ông Ngu-Sơn có nói chuyện một cái danh thiếp rất rậm. Nay nhân nhịp hết năm dương lịch mà báo Tiếng-dân cũng in một cái thiếp để chúc mừng độc giả, nên Lạc-nhân cũng đem câu chuyện danh thiếp mà nói chơi.

Ngày hôm nay là ngày cuối năm dương-lịch, vẫn biết đời bây giờ ai cũng xu hướng theo dương lịch, nhưng đối với sự thù tạc lễ nghi thăm viếng trong dân gian ai cũng đợi đến ngày đầu năm âm-lịch tức là ngày tết ta. Chuyện thù tạc trong ngày tết rất phiền phức, nhưng một đều chung trong nhịp tết đối với các nhà thượng trung lưu là cái lệ gởi danh thiếp thăm nhau chúc nhau. Đặt ra cái cách gởi danh thiếp thăm nhau ngày tết cũng hay chớ không không. Mình có anh em quen biết có khi vì mải vất-vả trong trường sinh hoạt mà suốt cả năm trời không gởi cái thơ thăm, thì nhân nhịp tết gởi cho cái danh thiếp để chứng rằng mình còn sống, và hiện ở đâu v v... Ta lại còn cái tục đi thăm từng nhà nữa. Cũng hay. Nhân cái ngày mà ai cũng rảnh, ấy đến chuyện vẩn giây lát để tỏ cái lòng thân mật mà trong cả năm không có nhịp phô bày. Nhưng đến mà không có người ta ở nhà thì sao? Để cái danh thiếp lại, để chứng rằng mình có đi đến. Một cái tục lạ tôi thường thấy là có người nhân ngày tết vào nhà ai (nhà quen) dầu có người ta ở nhà cũng mặc kệ, cứ để đại danh thiếp mình. Đó là chẳng biết cách dùng danh thiếp. Tết năm nay xin đừng tái phạm.

Bây giờ nói qua cách in danh thiếp:

Trong danh thiếp để cốt nhứt là cái tên của mình. Nếu mình là người ai cũng biết tiếng thì một cái tên trống cũng đủ rồi. Nhưng ngặt vì có ai dám tự phụ mình là danh nhân, vì vậy mà cần phải có chú thêm ở dưới là làm nghề gì và ở nơi nào. Chớ thêm những gì làm chi cho thêm chuyện. Cái danh thiếp ông Ngu-Sơn thuật bữa trước, chẳng đã làm cho độc giả phải phì cười rồi; cái danh thiếp ấy tuy chỉ chưng cái vỏ bề ngoài, nhưng ít nữa cũng là cái vỏ của người có danh thiếp. Đến có một thứ danh thiếp cũng là vỏ mà vỏ mựa mới đáng thương! Ví dụ:

NGUYỄN-MỖ
Con quan phái X

hay là: PHAN-VĂN-MỖ
Kẻ cu Bố Y

Còn không mấy ngày nữa đến tết năm ngoái đã lở thì thôi, năm nay tôi dám khuyên ai có in danh thiếp đừng phạm lại cái trò cười ấy nữa.

Tôi xin biếu cho các bạn muốn phỏi những trước giả kia, cái chuyện nhỏ nầy mà tôi được mục kích trong phòng khách ông Á cách đây 2 năm:

Chúng tôi đương ngồi nói chuyện, thì đầy tớ lên hầu tin có khách và đưa tấm danh thiếp. Tôi nhìn qua mảnh danh thiếp thì thấy dưới cái tên và tước phẩm in bằng lối chữ *provençale* rất ngộ, có phụ thêm mấy chữ bằng vi-ti chữ «*Châu ngoại ca thượng thư hàm trí X, tác giả quyền*...»

Tôi ngó ông bạn tôi, ông bạn tôi ngó tôi... rồi xảy lại truyền vời tên đầy-tớ lên mời vào.

Khách vào, sau mấy tiếng chào theo phép lịch sự, chủ khách và tôi ba người đều nín thinh. Cái không khí nó nặng làm sao! May đâu khách bắt đầu nói:

— Chắc các ngài cũng đã nghe tiếng cụ lớn nhà tôi...

Bạn tôi nói:

— Xin lỗi ngài, tôi không được biết các cụ lắm, vì tôi giao thiệp rất ít...

— Vậy chắc các ngài cũng đã từng đọc quyển... mà tôi mới xuất bản...

— Lại xin lỗi ngài vì tôi coi sách không được rộng nên tôi rất tiếc vì chưa coi đặc quyển sách ấy...

— Thế nhưng ông bạn tôi là X đã có viết bài tựa khá dài... Ngài coi báo biết nhà trứ thuật X...?

— Thưa tôi không được hân hạnh...

— Ông X. còn viết cả bài giới thiệu trong báo... Ngài thường đọc báo ấy chớ?

— Tôi vẫn có nghe nói đến tờ báo... Ấy, nhưng xin thú thật với ngài, thì giờ tôi rất hẹp, tôi chỉ xem tờ mấy tờ báo mà thôi...

Nói chuyện như thế một hồi rồi ông khách ra về. Ông bạn tôi ngó mảnh tấm danh thiếp mà rồi cười, nhưng lại cũng không hề nghe nói đến cái người ấy...

Một anh ký-giả hàng ngày ăn cơm thầy

Lạc nhân

Về việc thuế thuốc

Lời kêu nài của bạn buôn thuốc lá ở Huế

Ngày 10 tháng nầy, chúng tôi tề tập tại Thương-chánh Huế, quan Thương-chánh chiếu theo điều lệ bán thuốc lá của quan Toàn-quyền truyền bố ra cho chúng tôi. Không dám trái lịnh, chúng tôi cũng tình nguyện mua bài sổ mà bán. Song có nhiều điều khó khăn cho chúng tôi lắm, nên chúng tôi giám cả gan xin Nhà nước thẩm nghỉ chấm chước cho chúng tôi mấy khoản sau nầy:

Khoản thứ nhất: Cho phép chúng tôi mua thuốc bó bao chế ra hoặc bán kilo hoặc bán từng xu như thường.

Khoản thứ hai: Cho phép chúng tôi khi cần thuốc ra mà bao chế khỏi phải đi trình Quan Thương-chánh sở tại. Vì sự bán buôn của chúng tôi không thường: ngày thời đắt, ngày thời ế. Ngày đắt phải bao chế nhiều lần, ngày ế thời ít bao chế. Và sự bao chế thuốc lá ra có nhiều điều khó lắm, nếu bao chế một lần cho nhiều, sợ bán ế, thuốc lạt mùi đi, rời rã ra không nguyên cả lát thì người ta chê tất bảng phải ế. Thành ngày bán đắt bao chế nhiều lần, đi trình luôn, nếu quan Thương-chánh mắc việc hoặc đi khỏi, làm ngăng trở sự buôn bán của chúng tôi, thật bất tiện cho chúng tôi vô cùng.

Khoản thứ ba: Cho phép chúng tôi bất hạng là thứ năm, chúa nhật hay ngày lễ đều được buôn bán như thường; vì thói quen người Annam thường làm lụng cả năm, không kể thứ năm chúa nhật, hễ khi nào có người đến mua mà hết, hoặc mua mà bán lẻ, nên thấy đóng cửa thời người ta ngã lòng, bữa sau ít đến. Hàng vì đó mà mỗi ngày mỗi ế.

Khoản thứ tư: Xin chước lượng về điều quan thường quanh đi khám xét của thuốc. Vì thuốc lá khác hẳn với rượu: khi mới thọi cân nặng, lúc khô đem cân lại thì đã nhẹ; khi mới mũi còn lưu, lúc khô mũi lại lại, có khi bị sâu bọ nó phá hại, thuốc có vỏ khác đi ngay, nếu như Quan Thương Chánh đến khám, thấy sai mũi nhẹ cân thì bắt phạt, mà phạt như vậy thì oan chúng tôi lắm.

Chúng tôi sở dĩ xin Nhà-nước Bảo-hộ chấm chước mấy khoản nầy, là vì chúng tôi xưa nay lấy sự buôn bán thuốc làm sinh nhai; tiền thuế Nhà nước, tiền chi phí các việc trong gia đình đều nhờ ở đó cả. Ngày nay chiếu theo điều lệ như thế, chúng tôi không thể làm ăn được, vì lỗi ra không đủ thuế và thuê người làm việc. Hồi đầu phải bỏ nghề buôn bán, gia quyến chúng tôi phải khổ biết ngần nào!

Vì vậy chúng tôi biết chết mà cũng nài xin Nhà nước xét nghĩ, nhờ ơn Nhà nước mở đường sinh hoạt cho chúng tôi. Chúng tôi trông mong lắm lắm.

Hai mươi hai người bán thuốc lá kỳ tên

Việc học ở thôn-quê đương còn lôi thôi

Cái tin quan năm 1933 chính phủ sẽ giao ngạch học phí ở các trường dự bị cho các làng gánh vác, nay đã thành ra sự thực.

Ngày 10-12 nầy, các viên giáo sư dạy trường dự bị trong thôn quê có tiếp được tờ thông tư số 1 280 của quan Đốc học Quảng-bình, đại ý nói rằng: «tờ giao ước dạy học của các thầy giáo trường dự bị thôn quê ký với chính phủ thì đến 31-12 nầy là hết hạn. Và chiếu theo tờ thông tư của quan Khâm sứ Trung kỳ ngày 5 vừa qua, thì từ 1er janvier 1933 trở đi, ngạch học phí các trường dự bị sẽ giao cho làng gánh vác, ngạch học phí (fond de concours) của nhà nước bãi rồi. Vậy các thầy nên tự điều đình lấy với chức dịch các làng để ký lại tờ giao ước khác.

Chẳng có thầy nào bị bãi chức, và tiền lương các thầy cũng đã số như trước...»

Sau tờ thông tư có đính cái kiểu mẫu tờ giao ước ấy, và những giấy giao ước phải gởi về nha học chánh ở tỉnh trước ngày 1er Janvier 1933.

Trong lúc bất ngờ mà tiếp được tờ thông tư ấy, phần nhiều thầy giáo tỏ ý chán nản muốn từ chức (de missionner), nhưng cũng điền đình thử xem, thì các chức dịch không chịu nhận, viện lý rằng: Ngoài sự sưu thuế nhất định ra, dân còn phải mang thêm ngạch tự lịch, tiền bách phần phụ nạp, và năm nay, tiền bách phần phụ nạp nghe nói tăng lên nhiều, vậy mà nhà nước không hiểu thấu, lại giao ngạch học phí cho dân chịu gánh vác bắt nữa, liệu có nổi không? Huống, trong lúc không hoảng mà...!

Có thầy chạy giấy vô quan Đốc nói rằng việc điều đình không xuôi. Vậy đến ngày 31-12 nầy mà không có giấy quan trên nói lại thế nào, thì chắc rằng các thầy buộc phải đóng cửa trường đi kiếm nghề khác.

Đến ngày 13-12 quan Đốc lại gởi tờ thông tư số 1 280 nói thêm rằng trong việc điều đình với chức sắc mà có gặp việc khó khăn thì phải chạy giấy vô cho ngài đặng cho quan trên biết (!?).

Đến ngày 15-12 nghĩa là cách 2 ngày sau lại có 1 tờ thông tư nữa: «các thầy, không phải điều đình với chức dịch nữa, rồi quan Sở sẽ giao cho các phủ huyện trực tiếp điều đình với họ. Các thầy cứ tiếp dạy đợi có giấy sau.»

Năm 1932 sắp hết, việc cải cách chưa thi hành, mà việc học ở thôn quê đương còn lôi thôi. Chính phủ giao ngạch học phí cho dân mà nhân dân không thể nhận lấy. Vậy rốt cuộc có bên nào chịu gánh vác, hay việc học sẽ bãi đi? Ta chờ xem.

Người dân Quảng-Bình

Về việc đào đất đắp đê và đắp đường xe lửa

Làm thế nào cho bên chủ ruộng và chủ thầu được ổn thỏa?

Lâu nay, chuyện đào đất đắp đường xe lửa, trong mấy ông thầu khoán với điền chủ thường xảy ra sự lôi thôi, có khi đến kiện thưa, mà chưa có cách gì làm cho ổn thỏa.

Cái cớ lôi thôi là vì bên mấy bác thầu thì muốn trả rẻ giá còn bên chủ có đất ruộng có hoa lợi thì muốn đòi giá cao, thành ra khó xử, có đem đến cửa quan, nếu xử bênnầy được thì mất bên kia...

Vì thế mà có người trông cho nhà nước định cái giá nhứt định thì thuận tiện cả 2 bên, chớ không phương gì điều đình...

Nói như lẽ đó nghe cũng phải, song giá nhứt định được phần ông thầu mà chưa chắc đã vừa lòng chủ đất. Vì đất bị đào đó, nếu đất xấu hoặc đất tốt, có chỗ hoa lợi ít, có nơi hoa lợi nhiều, nên không thể đặt giá nhứt định, có chăng cũng chia ra nhiều hạng mới hợp với tình lý được. Vả lại những nơi bị đào, có chỗ đào sâu, sau khi đào rồi, hoặc thành ao vũng, hoặc bồi lên mấy mươi ông có hoa lợi mà phải đóng thuế, đến ấy có thiệt thòi cho địa chủ nhiều. Còn về bên mấy ông thầu, muốn được đào đất cho gần khỏi tốn công thì cũng phải theo nơi đất mình mua đào đó tốt xấu thế nào mà định giá cao thấp mới phải. Vậy sự mua đất đào ấy có đều cần nên xét là đất ấy hoa lợi thế nào thiệt hại về sự đào ấy nhiều hay ít, sau khi đào rồi thì đất ấy bỏ trống bao chiêu năm... Chánh phủ có định giá cũng phải xét rõ chỗ đất làm định suất mà định giá cao thấp thì mới được thỏa hợp vậy.

Nhân câu chuyện làm đường xe lửa còn đương kéo dài, bây là mấy lời, trông cho nhà nước sau xét để tránh sự lôi thôi kia (chẳng có nên chăng xây thầu mà áp trả giá rẻ, làm giảm nhiều kẻ đây quốc không tiền mà chịu thiệt thòi, chuyện nầy cũng cần nhắc, chánh phủ nên lưu ý).

V. D. H.

Phê-bình bài. . . .

. . . . . .

Gan dạ bà nước Tàn

Đội binh đón bà do một nữ-giáo-sư quản đốc đánh với 5.000 Nhựt ở Nhị-đảo-hà

Tân Nhựt xung đột... rồi Nhựt đóng nổ lực mà cướp một Nữ-Khâu-Lăng nữa xe của người Trung hoa thường làm nên nhiều câu chuyện oanh liệt.

Tỉnh Liêu-đông (Mãn-châu) có một nhà bà Vương xưa nay đã từng làm quan nhà Thanh luôn hơn đời.

Kịp đến khi Thanh triều bị đổ, Dân quốc Trung hoa thành lập thì nhà bà Vương không cần ai làm quan nữa, chỉ còn một cô thiếu nữ Vương-kim-Khuê giữ chức giáo sư trong một trường trung học ở Thẩm dương. Khi quân Nhựt bắt đầu thành Thẩm châu, nữ giáo sư bà Vương đã lấy làm bất bình lắm rồi. Tiếp đến cuộc chính biến ở Thượng hải nổi lên thì Kim khuê không đi dạy học nữa.

Đứng trước cảnh thống khổ đầy đọa bao trong cơn đau đớn, nên đem thân bao đội quốc lũng thấp tự 3 Mãn châu.

Mỗi chu đi ra vào, nữ giáo Vương hải đã xét kỹ mà nhận chân đã là của Nhựt. Vương giáo sư rất bất bình nổi giận Phủ nghĩ.

Vương-kim-Khuê lấy là phần sự trong thường nên nói: «Đời ta chỉ nhìn vàng phá tan đạn ác gan bà thân cho xong.»

Đến tháng năm năm đó, Kim Khuê đã Liêu đông lập tên mật, bắt cây quốc hiệu chỉ em phụ nữ mà tuyển.

Ai nào hội đều phải người khoẻ mạnh, mà can đảm và thích chiến đấu mới được.

Tỉnh Liêu-đông lấy của Vương giáo sư Nghĩa đông nhà Vương giáo sư lại được lấy đi binh dụng.

Thân thoại, trong đó nữ quân đã đã được đến ngày ngăn người mà tuân là nữ tác, nữ học sinh hay là con em các nhà nữ đanh trong 3 năm lấy mà thôi.

Một đêm Vương đến quân tiếp ra, mới đóng cả mọi nhà ra bắn giáng nhà lương ở giữa thôn, nên đã cả quân lính đều chết trong ngủ nên thông đã nghiêm nhiều nhà lương ở phía đông thôn.

Không trương, chúng binh trong lúc đã ngủ, lại thêm nhà thôn đông trở phía trong chúng ta đều bắn nhà chúng ta đều quân lính bắn cho không ra một người đến trong thôn nữa.

Binh trong quân Nhựt đóng đồn thôn mới đến đánh lấy Vương hoa, Vương, Kim-Khuê đến đem bộ quân mà chống cho mình trong.

*Quân binh đóng đồn trong nhà đông, đã trong mình mà quân đã đến đến đến đến đến Vương đóng binh Vương giáo sư đã đến đến đến đến đến

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

CỐ-TINH BỔ THẬN HOÀN

Mắc bệnh gì thì phải uống Cố-Tinh Bổ-Thận ? Bệnh như thế nào thì phải uống Cố-Tinh Bổ Thận ?

Bệnh như thế nào thì phải uống CỐ-TINH BỔ-THẬN ? Thoại tiện, hay đau lưng, mỏi gối, thường ho mửa, ù tai, đau nhức không yên gót, hay chóng mặt thấy nhiều chuyện lạ, di tinh ra máu, bất lực, trong trong thời kỳ cần thì mau dùng bổ ; ấy Cố TINH BỔ THẬN thì khỏi phải lo các chứng bệnh nguy hiểm nói trên.

Mộng-tinh — Di-tinh — Hoạt-tinh

là ba chứng rất hiểm nghèo, lúc thì bệnh mộng mà phát sinh ra. Mất cả hết đến dương sinh dục. Nếu đã phát ra ba chứng hiểm nghèo nói trên rồi, thì phải lập tức gắt thuốc cố lấy thuốc ấy mà dùng thì tốt được chóng khỏi.

Bạnh nhiều người, nhiều các bạn thanh niên thường mắc, vì hoặc chơi bời quá độ rượu chè thức đêm, hoặc ăn uống nhiều đường mà sinh ra, nỗi khổng kể đến bao nhiêu người mắc phải. Ai muốn mua giết thay hãy hỏi hiệu

SINH-HUY

44, Rue Maréchal Foch — VINH

Thuốc nếu mỗi lọ giá 1$00, mua từ mười lọ sinh giá đặc biệt là 1$00, tiền cước phí người mua phải trả. Mua mandat đề tên M. SINH-HUY, đánh giây thép cho ở SINH-HUY VINH.

NÊN CHÚ Ý :

Kể từ đầu năm tây sắp đến (1er Janvier 1933) phòng khám-bệnh của tôi sẽ giời sang nhà ở góc đường Pasteur-Marc-Pourpre, sau Nhà máy-điện (nhà của Bà Luiz khi trước).

Y-SĨ TRẦN-ĐÌNH-NAM TOURANE

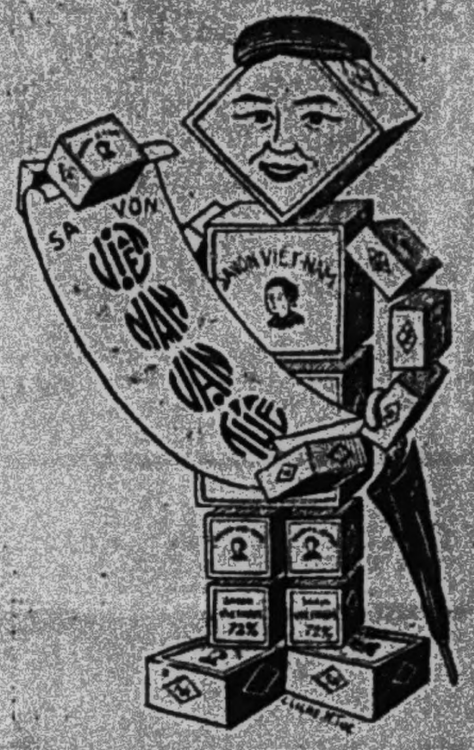

Lưu-kim-Quang & Cie, N° 62, Avenue Paul Doumer à Haiphong có trữ bán savon « Việt-Nam ».
M. Nguyễn-tấn-Hà, Việt-San-Thương-Cuộc à Faifoo.
M. Phạm-văn-Quảng, 71, Rollandes Hanoi.

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Cuộc đấu bóng tròn tranh giải thưởng bà chúa Tân-phong

Bữa chúa nhựt 25 décembre tại hội thể dục Huế Stade d'Elloy có cuộc đấu bóng tròn giữa hội Lạc-long ở Hanoi và hội Thể dục Huế, để tranh giải thưởng của Tân-phong công chúa.

Cuộc đá bóng này vì chiều tương hai bên và nhựt là chiều tương bên hội Huế đã nhiều «cú» tài tình nên công chúng đi xem rất lấy làm thích.

Kết quả cuộc đấu bóng này bên Huế ăn hội Lạc-Long 3 bàn (ăn 5 thua lại 2), được giữ giải thưởng bà chúa Tân-phong.

Vở chữ nho cũng bán độc quyền sao ?

Trong mấy ngày tuần năm tháng nay, nghe học trò trường Queignec phàn nàn với nhau về sự dạy chữ nho bắt buộc phải mua vở ở tiệm 147 (Đồng ba); trò nào không mua vở ở tiệm ấy thì bị phạt «công-xinh» (consigne) và cho đê-rô (zéro) không hiểu lại sao. Theo các trường thì vở đong thế nào cũng được, miễn là giữ được sạch sẽ thì thôi.

Trong lúc túng tiền nầy mà có đều bước như thế, học trò cũng chổ nhi !

Tùng-Việt

Kết quả cuộc xổ số

Kết quả cuộc xổ số giúp nạn dân miền Nam Trung-kỳ tại hội Nữ-công Huế : Số bán được 1770 số giá tiền là 885$, tiền mua lô xổ số và tiêu vặt 145$ còn lại 85 tiền nguyên 740$ Ban tổ chức đã nhờ quan chánh hội đồng cưu tế nhờ gởi phân phát cho dân đói. Hội xin cảm ơn các nhà từ thiện đã giúp về việc bán số vừa rồi.

Ban tổ chức

THỪA-THIÊN

Cái tối lạm chuẩn của mấy ông làng

Thường thường dân gian có việc gì oan khuất hay kêu ca tình tệ gì, có gởi bài đăng báo, thì chỉ tốn 5 xu tem như chuyện quan hệ, nếu gởi cách đảm bảo (Recommandé) cũng mất 0$30 thôi. Miễn là bài lai cảo lời lẽ rõ ràng, đúng với sự thực, ngoài ra không tốn xu nào. Thế mà ở làng Phú-lễ có bác T. nào đó, sang Huế lãnh sự đăng cái đơn kiện gì đó, về tính xuất việc phí tổn hết 4$, ghê chưa !

Tiền ăn tiêu đi về thì trên 1$ là nhiều mà tính đến 4$, dân không kêu sao được ?

Biết chuyện

Cái lệnh có hại cho dân nghèo mà lợi cho quân gian

Ở huyện Hương-trà, tổng Phú xuân, gần đây quan trên sức cho tổng lý rằng : hễ nhà nào có nuôi chó thì phải đến khai với lý trưởng, và cấm không được thả ra đường.

Nhà nước vì đề phòng chó dại mà sức khai như thế. Thế mà dân gian không hiểu, tưởng rằng bắt khai để đánh thuế. Vì vậy nhà kha có chó thì còn khai một ít, còn bọn chạy bữa tối mất bữa sáng thì không dám khai, cứ đem ra làm thịt !

Theo người Annam, nuôi chó là cốt để giữ nhà, trong lúc đêm hôm phòng ngừa trộm cướp ; con chó chính là người gác đêm cho người nhà quê. Nay có lệnh ấy, dân gian ít nuôi chó tai mặc sức cho bọn gian đạo hoành hành.

Cái lệnh nầy thi hành ở thành phố thì tốt, còn thi hành ở nhà quê thì có hại cho dân nghèo mà lợi cho quân gian. Quan trên nên xét lại.

Minh-Đức

NGHỆ AN

Linh khố xanh hoành hành

Cửa Rộ, cách huyện Thanh-chương chừng 50 thước tây. Thế mà dân bà con gái ở chợ về, thường than van cho mấy tên linh khố xanh trong huyện ra hà hiếp. Hôm 9/12 vừa rồi, ký giả đi qua chợ Rộ vào khoảng 10 giờ mai, thấy giữa đám chợ phiên đông người, có mấy chú linh đương chọc khuấy một người con gái chừ 17, 18 tuổi. Thị kia ra bộ sợ hãi cúi cổ chạy; sau lưng hai chú cai đuổi theo vừa reo vừa cười, chú thì cướp nón, chú thì cướp khăn của thị kia liu ra giữa chợ. Túng thế thì ta la. Vừa hả miệng thì bị một tát tai rất mạnh

(Xem qua trang 3 cột 3)

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC
解血毒 P. D. Đ. 范尤恬藥房

Trung-kỳ nhân-dân đại biểu viện

Kỳ Hội-đồng thường niên năm 1932

BIÊN BẢN

Ngày 5 Septembre 1932

(Buổi sáng)

(Tiếp theo)

Ông Laurent. — Lời quan Viện-trưởng nói là phải, tôi thiết tưởng cái lợi chung nên phải kể trước cái lợi riêng.

Ông Nguyễn-thành-Hưng. — Theo ý tôi, thời sở Thú-y cũng không có đại ích cho dân.

Ông Laurent. — Ý kiến riêng của ông Hưng là như vậy, song phải bàn mối lợi chung trước mối lợi riêng.

Ông Viện-trưởng. — Ý kiến của viện về sở thú y ra sao. Có nên xin lưu hay xin giảm sở ấy đi không ?

Ông Laurent. — Tôi nhớ rằng Viện đã có xin lưu sở Thú y.

Ông Phạm-văn-Quảng — Sở Thú-y vẫn không phải là không có ích, nhưng nhiều khi những người thừa hành không làm hết bổn phận, nghĩa vụ của mình thành thử nhiều khi thấy kết quả không được tốt.

Ông Laurent — Nhà nước muốn xem xét cho kỹ lưỡng những công việc của những người thừa hành cũng khó, những người thừa hành là những người trong xứ

Ông Trần-bá-Vinh. — Sở thú y có ích nhất là trong khi có dịch trâu bò. Nhưng những người thừa hành không làm hết bổn phận của mình, vậy nhà nước nên chú ý về công việc của mấy người ấy và không nên cho phủ huyện và tổng lý ép dân phải đem trâu bò cho sở Thú-y thiến, chỉ nên hiểu cho dân biết sự lợi lợi ấy rồi để dân tự hiểu lấy thì hơn.

Ông Viện trưởng. — Muốn bổ ích cho dân, thời sở Thú y nên làm những bài dạy về cách phòng bị dịch tễ trâu bò, in bằng quốc ngữ mà phát cho các làng cho nông dân được hiểu những cách phòng vệ.

Ông Laurent — Viện hãy làm một tờ thỉnh cầu, tôi sẽ chuyển đạt lên quan Khâm-sứ và tôi xin khuyên rằng hễ nơi nào có phát ra chứng dịch trâu bò thời nên lập tức báo trình thượng lý.

Ông Nguyễn-thành-Hưng — Theo ý tôi thời sở Thú y cũng không có ích chi trong khi có dịch trâu bò, vì rằng có chích thuốc trâu bò vẫn cư chết nhiều

Ông Laurent. — Ông Hưng nói đó là chỉ lấy một nhịp riêng mà xét thôi.

(Xem qua trang 4 cột 4)

XỔ SỐ QUỐC-TRÁI

(Lần thứ 43)

Ngày 1er Décembre 1932

Những số sau nầy trúng 100$

(Tiếp theo)

66 270	72 077	79 056	85 085	91 853
66 374	72 100	79 164	85 155	91 936
66 471	72 141	79 355	85 236	92 054
66 487	72 270	79 375	85 466	92 277
66 536	72 303	79 423	85 603	92 305
66 546	72 424	79 434	85 645	92 383
66 593	72 479	79 489	85 674	92 482
66 944	72 569	79 494	85 679	92 870
67 044	72 949	79 808	85 680	92 930
67 379	73 151	79 818	85 799	92 935
67 546	73 189	79 866	86 005	93 004
67 556	73 314	79 939	86 090	93 163
67 659	73 441	79 991	86 119	93 165
67 965	73 453	80 020	86 484	93 228
67 988	73 466	80 100	86 593	93 305
68 028	73 766	80 303	86 649	93 658
68 294	74 339	80 335	86 919	93 721
68 508	74 570	80 427	87 130	93 800
68 628	74 732	80 528	87 201	93 857
68 667	74 807	80 641	87 334	93 869
68 699	74 838	80 727	87 509	94 002
68 838	75 123	80 750	87 519	94 095
69 029	75 219	80 923	87 574	94 111
69 047	75 427	81 010	87 726	94 681
69 100	75 616	81 122	87 816	95 194
69 315	75 758	81 126	87 843	95 256
69 383	75 820	81 229	87 864	95 292
69 437	76 098	81 304	87 917	95 560
69 532	76 169	81 325	87 924	95 739
69 646	76 227	81 408	87 959	95 812
69 711	76 364	81 648	88 018	95 828
69 742	76 478	81 654	88 126	95 944
69 778	76 483	81 993	88 282	95 957
69 919	76 553	82 173	88 364	96 019
69 966	76 582	82 468	88 550	96 105
70 069	76 618	82 475	88 757	96 124
70 204	76 692	82 674	88 959	96 156
70 314	76 840	82 781	89 220	96 288
70 931	76 937	82 886	89 256	96 407
71 033	77 166	82 906	89 492	96 534
71 094	77 199	82 936	89 561	96 646
71 178	77 460	83 014	89 698	96 884
71 300	77 568	83 133	89 706	96 963
71 322	77 594	83 249	89 792	97 133
71 456	77 798	83 277	90 139	97 149
71 472	77 910	83 281	90 142	97 207
71 414	77 928	83 522	90 330	97 222
71 477	77 963	83 795	90 387	97 345
71 626	78 037	83 906	90 453	97 433
71 687	78 068	84 080	90 552	97 510
71 697	78 137	84 082	90 704	97 663
71 751	78 144	84 494	90 866	97 848
71 806	78 339	84 602	90 989	97 994
71 860	78 484	84 608	91 044	98 090
71 889	78 562	84 612	91 172	98 092
71 917	78 967	84 614	91 295	98 288
72 028	78 981	84 955	91 297	98 348
72 038	79 044	85 050	91 622	98 894

(Con nữa)

Cùng các nhà xin làm đại-lý thuốc

BẠCH-THỐN-TRÙNG

Lên nay chúng tôi tiếp được rất nhiều thơ xin làm đại-lý bán thuốc BẠCH-THỐN-TRÙNG, chúng tôi xin cảm ơn các ngài có lòng chiếu cố đến bản hiệu. Đáng lẽ, chúng tôi phải gởi thuốc nhờ các ngài bán giúp hiệu, nhưng vì công cuộc chưa xong, lại nhân đang in bằng mới ngũ sắc chưa xong và nguyên liệu đương cần thiếu thốn. Khi nào hoàn thành sẽ gởi thuốc cho các ngài.

Nguyễn-trung-Thâm

CÔNG KHÓ NĂM NĂM

Hiệu bào chế tây của người Nam ta là ông Phạm-Doãn-Điềm ở Đà-Nẵng (Tourane), năm năm nay chuyên cần nghiên-cứu, chế-tạo theo cách tây các môn thuốc cần thiết cho người Nam mình. Hiện đã ra được hơn mười môn thuốc, môn nào môn nấy thi-nghiệm đi lại hết sức hỷ dụng và có nhiều quan-lớc tờ tây với nhiều lương-y Việt-Nam đã nhận là có công hiệu hoàn toàn, rất giúp ích cho đồng bào ta nhiều lắm. Nay mới phát hành 6 môn :

1° — Thuốc Liên-Đàm-Chỉ-Khái P. D. Đ. (thuốc hoàn trị ho), mỗi ve 0$30
2° — Thuốc Lập-Chỉ-Phát-Lãnh-Tán P. D. Đ. (Thuốc cảm), mỗi ve 0.10
3° — Thuốc Khái-Huyết-Độc P. D. Đ. (vừa lọc máu vừa bổ), mỗi chai 1.20
4° — Thuốc nóng lạnh trẻ con P. D. Đ. mỗi gói 0.20
5° — Thuốc ho trẻ con P. D. Đ. mỗi gói 0.20
6° — Thuốc đau bụng trẻ con P. D. Đ. mỗi gói 0.20

Mua buôn, làm đại-lý, gởi thơ cho nhà phát-hành :

M. VIÊN-ĐỆ

Hiệu KHUYNH-DIỆP ở BẾN-NGỰ HUẾ

Giây-nói : 87 — Giây-thép tắt : Viendo Hue

RẺ HƠN MA !
VUI HƠN QUỈ !!
ĐẸP HƠN TIÊN !!!

Ấy là những lời mà các em mua Khu-sách bọn trẻ nói như vậy !

Thật đó, thử tính xem mỗi năm các em chỉ mất có 12 mà chẳng những được nhận lấy được 12 quyển Khu-sách bọn trẻ là một thứ sách rất bổ ích cho sự giáo-dục, văn văn dị dễ hiểu, viết đúng chữ quốc-ngữ, có làm hình vẽ, có nhiều cuộc đố mua vui, khỏi chịu nước-mắt gì hết mà thôi, lại được nhận lấy một quyển sách rất quí và mỗi kỳ một tờ giấy giảm là khác nữa. Vậy ai là người có con em đi học, chỉ bảo gởi một đồng bạc cho : NGUYỄN-ĐÔNG-CHI 11, Rue Paul-Bert VINH, mua cho chúng nó một năm Khu-sách bọn trẻ của tôi là được tiền cho chúng nó ăn học hay là đọc những sách hoang đường tình ái nhảm nhí.

Chúng tôi được phép tòa

Y-CHÁNH TRUNG-KỲ

cho phát hành mấy thứ thuốc sau nầy :

Giải huyết độc P. D. Đ.
Thuốc sán trẻ con P. D. Đ.
Thuốc nóng lạnh trẻ con P. D. Đ.
Thuốc lập chỉ phát lãnh tán P. D. Đ.
Thuốc đau bụng trẻ con P. D. Đ.
Thuốc hóa đàm chỉ khái thánh dược hoàn P. D. Đ.

Nhà bào-chế :

PHẠM-DOAN-ĐIỀM

TOURANE

RA TRỌN BỘ RỒI !
RA TRỌN BỘ RỒI !

HÁN-VIỆT TỪ-ĐIỂN
漢越詞典

Kể từ ngày 15 Décembre này là ra trọn bộ 2 quyển

Đang lẽ nay bắt đầu bán theo giá thường là 7$00 một bộ, song trong ngày cuối năm, chúng tôi định bán theo giá đặc-biệt là 5$50 (ở xa xin thêm 0$50 cước), cho đến hết năm 1932.

Bắt đầu từ 1er Janvier 1933 sẽ nhất định bán theo giá thường, xin quý vị gởi mua giúp bổn hết cả-hội.

Tác-Giả :

BÀO-DUY-ANH

HUẾ

SÁCH DẠY ĐÀN HUẾ VÀ CẢI-LƯƠNG NAM-KỲ

(Tức Khoa-học Cầm)

Sách đàn này theo thể khoa-học nên ai cũng có thể tự học lấy mà nắm được gần rất hay và đúng nhịp. Ông Hai-Khiết và cụ Ba-Lễ.... (danh-cầm nhất Bắc-kỳ) có công nghiên-cứu mấy chục năm nay mà soạn ra. Thật là một cuốn sách có giá-trị (Ai mua sách có quyền hỏi và được nghe giảng đàn). Giá bán 0$50 (ở xa mua thêm cước 0$20, gởi lãnh bán trên ngân là (3$00). Mua buôn, mua lẻ thơ và mandat chỉ đề cho nhà xuất bản như sau :

«NHẬT-NAM THƯ-QUÁN

DƯỢC-PHÒNG

25 Hàng-Đồng Hanoi.»

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hãy tìm không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

CÚM! CẢM-SỐT! NHỨC-ĐẦU!

Nên mua ngay THẬP-LINH-ĐƠN mà uống, nhẹ một liều, nặng hai liều, khỏi ngay

Một liều . . . . . 0$10 — Một lọ 4 liều . . . . . 0$30

LỜI CẢM-TẠ

A Monsieur Vinh-Hưng-Tường à Vinh

Tôi là Linh-mục xứ Yên-lịnh có lời cảm tạ ngài sau này: Hồm tháng trước, tôi có lại hiệu Vạn-Phước ở Quán-hành mua 8 liều thuốc THẬP-LINH-ĐƠN đem về cho họ tôi 5 người uống đều là linh-nghiệm cả. Nên tôi tin lại xin qui-hiệu gắng sức chế-tạo cho nhiều để cứu người ta vậy.

R. P. MINH, Linh-mục à Yên-lịnh

Thuốc này có bán ở các chi-điểm Phố Gia-Tường, và các chi-điểm Vinh-Hưng-Tường

MUỐN CHỐNG HẾT BỊNH, MAU MẠP MẠNH

thì nên đọc kỹ những thư khen ngợi dưới đây:

[illegible]

ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG 22 rue Médicaments à HANOI

Việc trong nước

(Tiếp theo trang nhì)

ngã ra giữa chợ! Rồi lại nói: «Chẳng tao chơi cho vui (?), mày vô phép tao dành cho biết mặt!» Vừa nói vừa đánh, thì kia phải cầm miệng chạy về!

Gần huyện mà tình trạng còn hoành hành như thế, quan trên có biết cho không? Biết rồ

Sao lại được làm lại?

Nguyễn ở huyện Cẩm xuyên có tên Tôn-đức-Lang người làng Nhượng-bạn; mấy năm trước đã làm học sĩ ở huyện chúng tôi, sinh sự nhiều dân. Dân đã kêu đến tỉnh Tòa. Quan trên sức về huyện rằng: «Tôn-đức-Lang tự hậu bất đắc thiện nhập nha môn, kỳ y nha diệc bất đắc viện dụng». Nghĩa là tên Lang từ sau không được vào cửa nha, mà nha cũng không được dùng nó. Quan huyện đã thông sức ra 4 tổng đều biết. Không biết sao năm ngoái lại được làm lại, thói cũ không chừa, cứ xui nguyên dục bị khuấy rối dân tình. Tháng trước chúng tôi đã kêu đến cửa quan Sứ thừa sức giao cho quan huyện chúng tôi xét, đã đuổi đi mấy ngày, không biết thế nào lại vào làm lại. Thật là một đều quái lạ!

Nhân nhịp đình điền phân hành, 2 tổng Thổ-Ngọa và Vân-Tân nhiều đều tối khổ. Mong quan trên ghé mắt đến. Tổng lý trong huyện lai cảo

HÀTĨNH

Lại Bang-tá nhũng

Bà Cửu-Nại, dân bà góa, ở làng Sa-long, tổng Phương-Điền, huyện Hương-khê, có 2 người con gái và một người con trai 15 tuổi. Ngày 15 tháng 5 Annam năm ngoái, Bang tá tổng Phương-điền là Nguyễn-Lượng vì có mối hiềm riêng gì đó, đưa lính tới nhà bà nói hôm trước bà có bán 1 quan 5 tiền gạo cho đáng..., bèn bắt bà và người con gái giải về đồn Ha-linh. Đến ngày hôm sau, ngày 16, Bang-tá liền đưa cả hai mẹ con bà ấy về nhà trói bỏ giữa sân, rồi chuyển hết gia sản khi mệnh đưa về đồn Ha-linh và nhà y, ngoài tiền bạc (20$00), trâu bò, áo quần, khi mệnh đều chuyển đi. Bà ấy có 1 nương là tro một năm có thể bán được 30$00 hoa lợi, cũng bị chặt triệt nốt.

Sau mẹ con bà kia bị giam ở đồn rồi giải về huyện. Chuyện này, bà kia đã kêu nhiều lần, nhưng Bang tá cứ đồ cho lệnh quan trên, oan biết chừng nào! Biết chuyện

Mấy ông làng không giám đảm đương việc cấp tiền lương cho thầy giáo

Từ có trác sức lương thầy giáo do làng phát đến nay, chúng tôi thấy nhiều tổng lý đến các phủ huyện xin giảm trường dự bị lấy lẽ rằng các làng nghèo không phát lương cho thầy giáo; vả lại các làng không có công qui nhất định, đến tháng thì có sẵn bạc đâu mà phát? thành ra không khỏi sự rắc rối về sau (chỉ trong một năm đến vụ thuế mới có thể gia vào đinh điền mà lấy lương thầy giáo, chớ không thâu từng tháng được).

Sự lôi thôi như vậy, dù chính phủ không giảm tổng trường, sau này tổng lý cũng đến giảm; hoặc thầy giáo vì lương thiếu thốn không đủ ăn thì cũng phải xin từ chức, rồi trường kia cũng đều bỏ trống!

Trước kia lương làng phát đã lỗ thôi nên chính phủ mới thâu lại mà phát cho thầy giáo, như thế dễ êm. Thâu lương làng về ở tỉnh hoặc ở phủ, huyện mà phát ra, không phải tránh khỏi được những sự lại hại về sau sao?

Trong bài châu dụ của đức Bảo-Đại có nói sự mở mang hương trường và lập Quốc dân giáo dục bộ, mà nay thấy những câu chuyện tổng lý xin giảm tổng trường thật là một đều đáng buồn vậy.

Tây triết có câu: «Số học trò mà bị giảm thì số tù phạm phải tăng lên». Ông Danton cũng có nói: Ngoài cái bánh mì (cơm) ra, thì sự học là tối cần cho một dân tộc». Nếu trường tổng bị giảm thì trẻ con nhà quê không có chỗ học. Thật đáng lo cho tiền đồ sau này.

Vậy mong rằng chính phủ nên lưu ý đến việc rất quan hệ này.

P. y huynh học trò lai cảo

QUẢNG-NAM

Dân kiện ông chủ giấy thép Tam-kỳ

Lâu nay thường nghe dân kiện quan lại là người trong quyền hành chánh có chức trách trực tiếp với dân. Đến như người làm việc bưu chánh thì không ai bị dân kiện, có chăng là về việc thơ từ mandat nọ kia, chớ không can thiệp đến việc dân.

Nay có mấy người dân kiện ông chủ giấy thép Tam-kỳ về sự lạm quyền, (như ngày 24 tháng 3 vừa bắt

(Xem qua trang 4 cột 1)

合 Maison HỢP-THỊNH 盛

Soierie & Mercerie

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải mỏn, chế kỹ thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Qui khách ở xa gia viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giấy gấp, ví da, đồ đồng, đồ thiếc, như mặt gỗ vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các Qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN THỊ-SÂU

HỢP-THỊNH

32 Rue des Cantonnais HANOI

Tết Nguyên-Đán năm nay chỉ có Tiệm Bombay mới có sẵn đủ các thứ hàng Tàu như: Gấm, Kim-ngân Đoạn, nhung đen Thượng hải, cẩm nhung, satin đủ các màu.

Hàng mới lại toàn tơ bảo lành chắc chắn, không mua cũng lại coi, ở xa xin gởi thư lấy kiểu.

AU BON MARCHÉ

115, Rue Paul-Bert HUẾ

SUCCURSALE { Principaux Magasins Bombay 89 Rue Paul Bert — Hanoi; Magasin bombay 48 Amiral Courbet — Haiphong }

THUỐC BÁCH-ỨNG của *Hải-Ngọc-Đường* 海玉堂百應丸

Thuốc này chữa huyết tích, đờm tích, sốt rét mà tích, ăn mà tích, hoặc ăn nước lạ (nước độc, rồi vàng da, nổi nâng to bụng, hoặc tay chân mỏi mệt, ăn uống không tiêu, hoặc trong bụng có cục ma hay đau, hoặc đau bụng đầm ra nông, hoặc đa bụng dày. Chữa cả đàn bà tích kinh sinh bệnh, sinh đẻ rồi phát ra.

Người ít vận động mà uống thuốc này thì bổ tỳ vị, tiêu đờm và ăn ngon cơm. Xa gần đều khen thần hiệu.

Mỗi ve giá 0$25 — Mỗi bao giá 0$15

Bán tại:

Thanh-hóa: M. Di-long, 71, Phố lớn
Thanh-hóa: M. Phú thành, phố Cửa-hậu.
Đò-lèn: Hiệu Thường-hưng bán thuốc bắc
Bái thượng: M. Tuất Bán phở
Vinh: M. Vinh-hưng-Tường, phố Marcel
Huế: M. Vinh-Tương, 49, phố Gia-long
Tourane: Mme Chánh-ký, phố Quảng-nam
Faifo: M. Trần-đi-Nhơ hiệu Vinh-hưng-Tường
Quảng-ngãi: M. Quảng-hòa-Tế công-ty ở Cửa-lấy và ở Phú-nhơn
Sông cầu: Hiệu Nghĩa-lợi ở Định-phong
Nha-trang: Mộng-hương thư-quán được phòng
Phanri: M. Nguyễn-Vệ ở Chợ-Mới
Sông mao: M. Léon Triem, chef de Brigade
Phan thiết: Hiệu Minh-Giang, 3, phố Đồng khánh
Saigon: Mme Ng-thị-Kinh, 30, Arsenal Garros
Cà mau: M. Ngô-văn-Hạnh, mines Tamky
Phontion (Laos): M. Đồng-xuân-Ủy, cai de laverie mine Bartholoeie
Hanoi: M. Đồng-lương, 125, Hàng-Bông
Việt-trì (Tonkin): Hiệu Hạng-đông phú Việt-lợi

Mua buôn xin tính giá riêng và không phải chịu tiền cước.

Nhận hàng theo cách lĩnh-hóa giao-ngân Contre-remboursement).

Thư hoặc mandat gửi cho:

Ông NGUYỄN-HUY-CỪ

Tả-tài, làng Hoàng-nghĩa, phủ Hoằng-hóa (Annam) Thanh-hóa

CÁCH TRỪ BỆNH HO

Qui ngài có bệnh ho xin chớ để lâu, khó trị. Các chứng ho như là: ho phong, ho đó, ho siễng, ho cảm, đàn bà ho máu, ho lâm, ho khạc ra máu, ho cho đến đổi, không liềng. Xin qui ngài hãy nhớ mua cho được THUỐC HO (Bách-Bửu) dùng trong mười phút đồng hồ thì thấy hạ đàm hết ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu một ngày thì hết ho. Hiệu thuốc này có bán chưng lại tòa và khắp cả Đông-Pháp có hơn 150 nhà đại lý bán. Tôi dám bảo kiết nếu dùng thuốc ho này mà không hết ho, tôi xin trả tiền lại. Trừ bệnh ho lao, thì thuốc này làm bởi chớ tuyệt không đặng. Ấy hay của thuốc nói không cùng, qui ngài dùng rồi mới rõ lời tôi là đúng với sự thật. Nhiều người ho năm bảy tháng dùng thuốc này hết bệnh.

Ở Trung-kỳ có bán mấy chỗ kể dưới đây:
Ở Phontion: Đồng-xuân-Ủy Cai de la laverie E. E. M.
Ở Lang-chánh: Dương-quang-Huyền, commerçant.
Ở Vientiane: Bùi-văn-Nhã commerçant.
Ở Huế có bán nơi: M. Đào-duy-Anh (Quang-Hải) rue Gia-long.
Huế (Chaudoc): Mỹ-ký-Phát maison Thuận-Hương
Faifo: Dược Minh-Lợi 128 Pont Japonais
Tourane: Nguyễn-bảo-Tính commerçant
Phanrang: Huỳnh-văn-Trận 36 Maréchal Joffre
Quảng-ngãi: Madame Phạm-Mão commerçante
Nhatrang: Nhà thuốc Mộng-Lương thư-quán
Quảng-trị: Châu-nguyên-đường rue Gia-long hiệu
Phanthiết: Lê-ngọc-Hoàng commerçant rue Gia-long
Phanthiết: Dược Minh-Nghĩa, rue Gia-long près du pont
Phanthiết: Dược Minh-Giang, 3 Rue Đồng-khánh

Mua sỉ bán lẻ bằng mandat có phí tổn chịu, đa tạ

NGUYỄN-VĂN-PHỐ

Boite Postale n° 63 — Saigon

(Còn cần thêm nhiều đại-lý Giá 0$14

Nên dùng trà

NỘI-HÓA

TẾT

Muốn mời khách cho được lịch sự mà lại nhã, không gì bằng pha các thứ trà của hiệu ĐỒNG-LƯƠNG là: *Tiên-Mai, Trân-Thái, Thủy-Tiên*, và các thứ trà ướp hoa, sen, nhài, đủ vị mùi, xanh nước đượm hương.

ĐỒNG-LƯƠNG

125, Phố Hàng-Bông

HANOI

Có bán ở Hiệu

VĨNH-THÀNH

Thêu, dán, đồi, trướng

số 69 Phố Gia-Long — HUẾ

Dùng sữa

"LE GOSSE"

NHÃN XANH

Bảo kiết tinh khiết thiệt bổ

Giả ăn trẻ lại.
Gái ăn đắt chồng.
Nạ giòng ăn thụ thai.
Trẻ ăn chóng lớn.

Sữa "LE GOSSE" rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH: Giá mỗi hộp . . . . . 0$32

Đại-lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN-FRÈRES

HUE - TOURANE - QUINHON

Đâu là CÓI PHÚC?

THIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: C. Flammarion — Giang-Ka dịch-thuật

58 79

Sau khi đã ngoạn thưởng cái ánh sáng mặt trời khi mọc và khi lặn chiếu rạng trên các núi, chúng lại vốt ánh sáng mặt trăng, nàng Minh-tinh lại muốn quan sát các vết đen trên mặt trời và muốn xin cho được cái hình các vết đen ấy. Một ngày kia có một vết đen khá to có thể không dùng kính thiên-văn mà xem cũng thấy, chỉ phải dùng một cặp kính mát để khỏi lóa chói thôi. Bữa đó chính là một buổi mùa hè, đánh nàng mặt trời rất mình.

Ông Cư-sĩ nói:

— Cái vết kia tuy ta thấy nhỏ hàng một chấm mực, nhưng thật ra thì nó rộng hơn bốn lần đường bán kính quả địa cầu ta.

— Trên mặt trời nóng lắm phải không? Em còn nhớ anh nói ta xa cách mặt trời đến 149 triệu cây số phải không? Dân cư ở 7 hằng tinh gần mặt trời xấp ba ta, vậy chắc chúng phải chịu thiệt hại. Khi em còn nhỏ em ước ao sao có thể lấy lay rờ được mặt trăng, nhưng em không ước ao rờ mặt trời.

— Không sao đâu em! Nếu tay em mà đủ dài để rờ tới mặt trời, thì em không nghe nóng đâu mà sợ.

— Sao vậy?

— Nào cần cho ta không phải truyền đệ các mối cảm giác đi đến đâu, hoặc nhanh như điện đàn: Một phát nó chỉ truyền được 28 thước mà thôi. Vậy nếu tay em mà rờ đến mặt trời thì cũng đến 167 năm sự nóng mới truyền đến em.

— Thật không có gì bằng khoa-thiên-văn học, nó dẫn chúng ta vào cái chỉ mênh mông của thời gian và không gian làm cho chúng ta phải ngợp. Nhưng, này anh hãy lắng nghe: Kia tiếng chim kêu thú vị làm sao!

— Phải, thú vị! Và đó cũng là thiên-văn học, vì chính là tiếng hát của mặt trời trong cái cỗ cầm các con chim.

Đọc truyện này đến đây chúng ta đã thấy nhà Cư-sĩ của chúng ta không để thì giờ mà lo đến cái đời vật chất. Khoa học chuyên cả thì giờ của ông, lại gần đây đi tình cũng làm cho ông mê mẩn, nên không bao giờ ông nghĩ đến chuyện tương-lai, mà sống như trẻ con không hề biết lo lắm.

Nhưng một ngày kia một sự đau đớn xảy ra trong làng phải buộc ông từ trên cao mà hạ xuống cái đời tầm thường thực tế. Bữa đó chính là một buổi chiều mùa hè rất tốt đẹp. Cả hai rủ nhau đi vào trong núi để mọi tìm các vật liệu khoa học. Vì trời sáng nên trông cảnh vật đã mùi rất đẹp.

Khi ở trong bóng mát đi ra, nhà Cư-sĩ trông thấy cái bao lay của nàng Minh-tinh có nhiều chỗ lằng, cái bâu áo bằng nhung đen của nàng cũng đổi màu vàng, còn cái cáng đỡ của nàng thì gãy.

Cả buổi chiều hôm ấy, ông ta suy nghĩ mãi, và qua ngày mai ông tìm thấy nhiều đều nữa càng làm cho ông buồn bực thêm.

Nhưng trước đó mấy tháng có xảy ra một việc đã làm cho ông cảm động rất nhiều. Nguyên nàng Minh tinh có thừa nhận của mẹ nàng hai hòn ngọc rất đẹp, mà trước kia nàng có đeo làm hoa tai, và ông Cư-sĩ có trông thấy. Một ngày kia ông Cư-sĩ lại có nhịp thí nghiệm về sự phản chiếu của ánh sáng, bèn nhờ lại hai cục ngọc ấy nên hỏi nàng mượn.

Nàng tỏ ra bộ bỡ ngỡ, nói rằng không biết hai cục ngọc ấy ở đâu, rồi đỏ mặt. Nhưng ông Cư-sĩ thì biết rằng nếu có thể đưa hai hòn ngọc kia ra cho ông, dầu ông đem đổi ra tro đi nữa, nàng cũng rất lấy làm vui lòng. Vì vậy mà ông ta nói:

— Không, em có dấu anh đều gì chắc!

— Nhưng em không thể dấu anh nữa . . .

— . . .

— Anh còn nhớ không? Chính mùa đông năm ngoái, anh ước ao có được bộ sách của hội Hoàn-độc thiên-văn Luân-đôn phải không? Em thấy anh ước ao hết sức nhưng em cũng biết anh ngã lòng vì cái giá bộ sách ấy quá cao, không tiền đâu mua cho được.

— Giá hai nghìn năm trăm quan kia!

— Phải. Vậy nên em giả bộ cho anh trông rằng cái hội thiên-văn hoàn-độc kia gởi lặng không cho anh. Anh lại bảo em thay anh viết thơ cảm ơn họ. Nhưng em không viết thơ cảm ơn... vì không phải họ cho đâu. Em đi Lay-sáng đem mấy hòn ngọc của em đi. Xuống Lay-sáng em đem đi bán, có người thợ bạc trả đúng hai nghìn năm trăm quan, em bán ngay. Em không thiết gì đến mấy hòn ngọc kia vì em không đeo đến. Mà ngọc của em... tức là cặp mắt của anh.

Một lần khác người sự cần tên giữ vườn đau, chúng mẹ ta đã giả cả, đêm ngày phải ở bên cạnh mà ta mà săn sóc. Nhà Cư-sĩ tính có trông thấy nàng Minh-tinh đương đi chân đo quần và đánh giầy cho ông và cho nàng.

Từ ngày ấy ông mới thật sẵn có cái tư-tưởng về trách nhiệm. Có nhiều lần bao lần người quốc mất thơ xin bái ông, nhưng ông không nhận lời vì ông thích dùng thì giờ của ông để khảo cứu hơn là để làm ra tiền. Nhưng nay ông ta cũng trông thấy rằng phải thêm mỗi tháng 11 giờ nhà để cứu nên để bực bội, kẻ là nên để anh nhàn. Có lẽ nàng Minh-tinh vì thay đổi cách sống mà tỏ khi vì nhà Cư-sĩ đến nay đã bị rất nhiều đều khổ sở. Nhưng ông Cư-sĩ nào có biết cho đâu sắc hoa người rất thật là một con thú ích kỷ. (Còn tiếp)

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang ba)

ghe gạo Trương-Xưởng ngày 25 tháng 3 đánh Ng-Hiệp ở trường gà, ngày 10 tháng 10 lấy thơ Ng. Thuyết và Lê đình Di, v. v..) Mấy người bị hiếp trong vụ lạm quyền ấy đã có đơn kêu với các tòa. Mong quan trên soi xét cái tệ lạm quyền ấy.

Rõ chuyện

QUẢNG-NGÃI

Một cuộc hội chợ phiên

Hội Lạc-thiện ở Quảng-ngãi mới thành lập, sẽ tổ chức một cuộc hội chợ phiên trong ba ngày 17, 18 và 19 tháng chạp ta. (12, 13 và 14 Janvier 1933) để giúp vào quỹ hội.

Hội có làm 30 gian hàng cho thuê. Ai không tới dự được mà có đồ hàng muốn bày bán, hội cũng nhận bán giúp. Xin gởi cho ông Lê-văn-Thưởng chả giầy thép Quảng-ngãi.

Ngày đêm nào cũng sẽ có rất nhiều trò vui.

Ban Trị-Sự hội Lạc-thiện

KONTUM

Kết quả mấy đêm hát cứu tế

Đầu tháng Déc. các hội viên hội Thể dục Kontum có tổ chức mấy đêm hát giúp nạn dân.

Số tiền thu trong 3 đêm ở Kontum và 2 đêm ở Ankhê	552$70
Số tiền quyên trong khi hát	21.15
Quan Sứ cho	20.00
Cụ Quản đạo cho	5.00
R. R. P. P. Alberty et Leinsen	2.00
Ban hát Đồng-Lạc	10.00
Lấy 20% những số trúng trong cuộc đua ngựa	20.00
Hát và quyên dưới Pleiku.	65.25
M. Lertbelary cho	5.00
Quan Sứ cho thêm	2.01
Tổng cộng	703$14
tiêu tất cả	83$14
còn lại	620$00

Số tiền 620$00 đó chúng tôi đã giao cho quan Sứ để gởi ra quan công sứ Thừa-thiên là chánh Hội trưởng ban cứu tế hôm 10 Déc.

Ban cứu tế lai cảo

DJIRING

Kết quả cuộc hát giúp nạn dân

Cuộc hát bộ giúp nạn dân Bình-Định của anh em ở Djiring tổ chức hôm 10, 11 và 12 Décembre 1932.

Kết quả :

Thâu	405$17
Tiêu	54$53
Còn lại	350$64

Số tiền 350$64 đã gởi ra hội cứu tế ở Bình-Định hôm 19 Décembre 1932.

Th. C.

PHÚ-YÊN

Đã bị phạt còn mất tiền thêm !

Ngày 26-11-32. có người Tây tuần và một tên lính đến xét lại Nguyễn Cảnh ở làng Phú-phong, tổng An-phú, phủ Tuy-an, bắt được 30 kgr thuốc lá, phạt ngân 6$00, và bắt một lít rượu phạt. Liền đó, bắt lý trưởng nhận giải tên Cảnh vào Tuy-hòa giam một đêm.

Sáng ngày 28, giải ra tòa thương chánh Xuân-đay. Quan chả phạt 5$00, có cho cái giấy. Tên ấy không biết chữ, thầy thông thừa dịp nói, công lớn bảo phạt 8$00 x. Thế là cả thuốc và rượu bị phạt tất cả là 14$1

Có lệnh không sẽ được để trong nhà hơn 10 kgr thuốc lá, nhưng về đầu năm 1933 kia. Nay bị phạt sớm quá để là quan rồi, còn số phạt rượu lại mất ngoại 3$ nữa, tội nghiệp !

Buồn đời

BÌNH-THUẬN

Câu chuyện thầu thuế chợ

Từ ngày thầu thuế chợ Mailé Nhà nước dân gian, Hãy-Hội thay mặt cho người mua thuế chợ làm nhiều đơn ngăng đọc hiếp dân :

1-) Muốn ở xã mất hiệu, lúa gạo ở xa (20 cây số) đem xuống bán, mà mỗi gạo gạo bị lấy thuế ba xu ; dân nghèo phải cam tâm mà chịu, bằng có cãi cọ đều gì thì bị đánh đập, như gần đây có người gánh gạo xuống bán, bọn lấy thuế nặng, hai đàng cãi cọ với nhau, rồi họ áp nhau lại kẻ đánh người đá lên kia nhừ tử. Đến khi mời làng đến xử, thì tên Trần-Lương chịu tiền cơm thuốc 3$00 thế là êm chuyện. Dân nghèo không dám gánh gạo xuống mà bán.

2-) Những chiếc ghe mành ở xa xứ vô làm cá, như đánh được cá vô đậu cách chợ 600 thước tây mà bán thì họ cũng lấy thuế mỗi kilo cá một xu, còn mỗi khoang thì 0$20, dân đều kêu cả ! Còn đám dân đốt than bài củi, gánh xuống xóm đổi nước mắm về để ăn, họ cũng lấy mỗi gánh nửa xu.

3-) Trong bọn thâu thuế chợ có tên C. và tên B. thấy con gái nhà quê thiệt thà, thì thường hay trêu ghẹo.

Quan trên nên soi đến mà trừ mối tệ ấy cho dân nhờ.

Trái mắt

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ DÈ TRI BỊNH HẠU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người Á-Rập dùng thuốc này thì lành bình hết 231 người

(Y thầu 200 phần của hàng-y ở Alger)

BÁN TẠI NƠI: SPÉCIALITÉS PEYRARD

và tất cả các nhà thuốc có danh

Việc Thế-giới

NỘI CÁC PAUL BONCOUR

Ba-lê, 22 déc. — Hai phái chính ở Hạ-nghị-viện, phái xã hội và phái cấp tiến, đã quyết định bỏ thăm tín nhiệm Nội các Paul Boncour. Phái xã hội thì còn chờ nghe lời tuyên bố của Nội các mới, còn phái cấp tiến thì không ra điều kiện gì hết. Các phái gần hai phái ấy cũng sẽ theo gương. Nội các đã vững được đa số tín nhiệm.

Ba-lê, 22 déc. — Chiều hôm nay, Thủ tướng Paul Boncour đã đọc tờ tuyên bố trước Hạ-nghị-viện. Bắt đầu nói rằng vì những lẽ khó khăn trước kỳ hạn trả nợ chiến tranh cho Mỹ, mà Nội các Herriot bị đổ, chớ ông Herriot và chính sách của ông không mất thế lực chút nào. Chính phủ sẽ cùng quốc dân hiệp tác mà khôi phục quyền lực, và nếu đã thì giờ thì sẽ thi hành những đều cải cách theo ý nguyện của quốc dân.

Kế nói về phương pháp bổ cứu tình hình tài chính : giảm lương quan lại, và hưu bổng cựu chiến sĩ, rút hẹp công việc trong các công sở.

Rồi đến vấn đề nợ chiến tranh, nói lời cảm ơn chính phủ Hoa-thịnh Đốn đã có lòng nhẹ bớt cho, và tỏ ý sẽ cùng chính phủ ấy điều đình thế nào cho vừa phải.

Nghị viện bỏ 365 phiếu tín-nhiệm, chống với 215 phiếu không tín-nhiệm.

VẤN ĐỀ NỢ CHIẾN TRANH

Tờ tuyên cáo của ông Hoover ở Hội nghị quốc dân Huê kỳ với dư luận báo giới Anh

Luân-đôn, 19 déc. — Ở Luân-đôn người ta hoan nghênh tờ tuyên cáo của ông Hoover tại Hội nghị quốc dân Huê-kỳ, cho là hữu ích, nhưng cũng còn tỏ ý thận trọng.

Trong ngoại giao giới, người ta cho rằng theo tờ tuyên cáo ấy thì có lẽ Huê-kỳ sẽ mời Anh phái đại biểu sang điều đình về vấn đề nợ chiến tranh. Không có lẽ Anh xin hoãn ngày điều đình, vì chính phủ Luân-đôn không thể để mất mối lợi trong việc trả nợ đúng ngày 15 décembre.

...và dư luận báo giới Ý

La-mã, 21 déc. — Dư luận báo giới Ý tuyệt đối thận trọng đối với tờ tuyên cáo của ông Hoover. Về việc Huê-kỳ điều đình riêng với từng chủ nợ, thì báo giới Ý không hoan nghênh chút nào hết.

Báo «Tevere» chỉ rõ rằng Huê-kỳ hiện nay có ba hạng chủ nợ : một hạng đã trả rồi, một hạng chưa trả, một hạng nữa không muốn trả. Sự phân biệt ấy sẽ làm cho khó chuyện thêm.

Việc xét lại vấn đề nợ chiến tranh : Ý kiến ông Roosevelt

Nữu-ước, 25 déc — Trong bức thơ trả lời cho ông Hoover về việc lập một hội đồng để xét lại vấn đề nợ chiến tranh, ông Roosevelt bác tờ dự thảo. Theo ông, thì những cơ quan hiện có đó cũng đủ để xét lại sức mỗi chủ nợ có thể trả được.

Ông Roosevelt lại phản đối việc liên lạc vấn đề nợ chiến tranh, Hội nghị kinh tế thế giới, và vấn đề tài binh. Theo ông thì vấn đề nợ chiến tranh chỉ đứng riêng ra một mình.

Theo báo «New York Time» thì ông Roosevelt định ấy hai ông Owen Young và Bernard Baruc xét lại vấn đề nợ chiến tranh. Hai ông này sẽ bắt đầu làm việc ấy, ngay khi ông Roosevelt nhậm chức Tổng thống.

CHÁNH TRỊ PHẠM Ở ĐỨC ĐƯỢC ÂN XÁ

Bá-linh, 21 déc. — Tổng thống Hindenburg đã ký một đạo luật ân xá chính trị phạm : 45.000 người được hưởng.

SỐ THỢ THUYỀN THẤT NGHIỆP Ở ĐỨC

Bá-linh, 22 déc. — Ngày 15 décembre, theo bản thống kê của chính phủ thì số thợ thuyền thất nghiệp là 5.604.000, so với ngày 30 Nov. hội thêm 219.000.

ĐẢNG PHA XÍT Ở NHẬT

Đông kinh, 22 déc. — Đảng quốc gia «Kokumin Doniere» đã làm lễ thành lập ngày hôm nay. Ông Kedvo Adacai, cựu tổng trưởng Nội vụ chủ tọa. Chương trình của đảng này giống với đảng pha xít. Trong số đảng viên, có 33 nghị viên.

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thành ca, kể ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chên chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc mà dùng thật rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00.

Nguyên sử tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CANH

57 — phố Định - Tân — 57

TONKIN NAM-ĐỊNH

Biên bản

(Tiếp theo trang nhì)

Ông Nguyễn-thành-Hưng. — Tôi nói như vậy vì tôi biết rằng trong ba tỉnh Quảng-nam, Thừa-Thiên, Quảng-Trị, trâu bò có chích thuốc chết cũng nhiều. Còn nói rằng những người thừa hành làm không hết bổn phận thời không đúng, xem như ở Huế trong lúc có dịch trâu bò vừa rồi, tôi đã được mục kích rõ ràng sở Thú y làm hết bổn phận mà trâu bò vẫn cứ chết.

Ông Laurent. — Ý kiến của ông Hưng là trái hẳn với ý kiến của Viện. Tôi nhớ rằng trước hai năm nay, Viện đã có thỉnh cầu xin lưu sở Thú-y.

Ông Viện-trưởng. — Ý kiến của Viện đã bất đồng, tôi xin hỏi các ngài Đại biểu như vậy : Ai đồng ý xin giảm sở Thú y thời xin đứng dậy.

Trong 26 Đại-biểu có 12 ông đứng dậy đồng tình với ý kiến của ông Hưng.

Ông Viện trưởng — Xem đó thời các ông Đại-biểu xin giảm sở Thú y cho có là số ít.

Đúng 11 giờ. Hội đồng giải tán

(BUỔI CHIỀU)

Đúng 3 giờ các Hội viên đã tựu, ông Viện-trưởng kêu số, 35 ông có mặt. 5 ông cáo khiếm là ông Nguyễn-tư-Kiêm, My, Mohr, Hán-Đăng và Đinh-doãn-Sắc

Đến 4 giờ, ông Girard, Chánh sở lục lộ đến, các Đại biểu vào trong phòng Hội đồng để nhóm đại Hội đồng.

Ông Viện trưởng. — Quan Chánh kỹ-sư đến nói cho ta biết về việc thuế nước nguyên có làm sao mà phải đánh thuế ấy và cách thi hành đánh thuế ấy.

Ông Girard. — Năm ngoái tôi có nói cho các ngài nghe về vấn đề dẫn thủy nhập điền ở Trung-kỳ, sự quan trọng của vấn đề ấy đối với xứ này ; về những công việc sẽ làm để thi hành vấn đề ấy. Tôi lại có nói qua đến vấn đề thu một số tiền thuế nước trong những chỗ đã có thủy lợi, để bù cho khoản tiền nhà nước đã đem ra làm dẫn thủy nhập điền.

Năm nay tôi nói rộng về vấn đề thuế nước ấy, và cái thể lệ để thu thuế ấy.

Lời tôi nói đây là những lời dự trù, chưa có nhất định, phải chờ quyền trên xét lại đã. Có lẽ quan trên sẽ sửa đổi lại một đôi đều cũng có.

(Còn nữa)

Tại Nhà in Tiếng - Dân có bán nhiều sách có ích : Gia-đình giáo-dục, Đông-tây-vỹ-nhân, Hán-việt từ-điển, Thế-giới-sử v. v....

PHÒNG-TÍCH — Nhiều người bị mà không hiểu ?

Cơm không muốn ăn
Ợ hơi hoặc ợ chua
Đức bụng hoặc tức ngực
Da mặt vàng
Lâu năm đa bụng dầy
Chân tay mỏi mệt

«Con chim»

VU-DINH-TAN
HAIPHONG

ĐẠI-LÝ CÁC TỈNH TRUNG-KỲ

HUẾ	VĨNH-THỌNG 40, phố Gia-long.
DALAT	ĐINH-VĂN-CHÂU Librairie.
FAIFOO	HOÀNG-ĐẮC-VINH 120, phố Pont Japonais.
NHA-TRANG	HỒNG-LƯƠNG THƯ-QUÁN.
PHAN-THIẾT	MINH-GIANG 2, Rue Đông-khánh.
QUẢNG-TRỊ	THÔNG-HOẠT THƯ-QUÁN phố Chợ.
QUẢNG-BÌNH	VĨNH-HƯNG-TƯỜNG bán thuốc bắc ở Đồng-hới.
QUẢNG-NGÃI	NGƯ TIỀN-NGỌC-ANH Commerçant. Thạch-trụ, Mộ-đức và Chợ-Hoàng Commerçant à Sông-vệ.
THANH-HOÁ	PHÚC HƯNG-LONG 17, phố Tô hiến.
TOURANE	NGUYỄN THỊ-HUỆ phố Đề-hương-ký.
VINH	SINH-HUY phố Gare.

VIỆC NÊN LÀM

Ai là nhà buôn Việt-Nam, nên mua sỉ hay là làm Đại-lý bán các thứ thuốc nam của nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** Nam-định là nhà thuốc chuyên khảo cứu các môn thuốc nam đủ hết các thứ thuốc và các thứ dầu, đã nổi tiếng khắp cõi Đông-pháp.

Thể lệ rất hay,

Hoa hồng rất hậu,

Ngài nào sẵn lòng chiếu cố đến thuốc Nội-hóa để chấn hưng cho nghề thuốc nam thì cứ gởi thơ cho nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG** 137, rue Maréchal-Foch Nam-Định mà lấy chương trình và Catalogue.

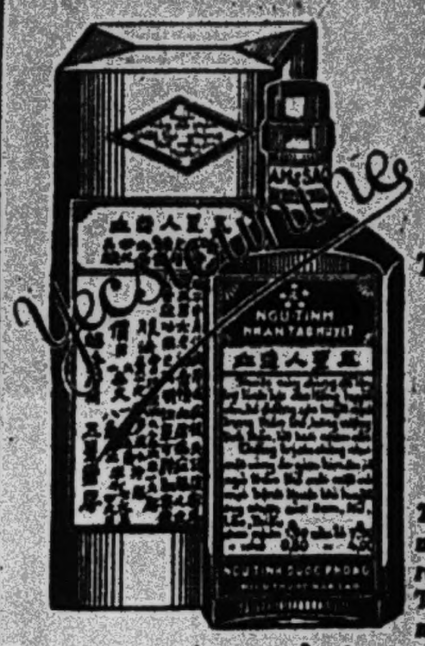

NGU-TINH

Nhân - Tạo - Huyết

của lương-y YECSIOUNINE

Chuyên-trị :

TINH-THẦN LAO-TỔN

KHÍ-HUYẾT GIẢM-SUY

Có tính chất đặc biệt là sát được trùng độc ẩn núp trong máu, nhất là trùng lận, giang mai nhập cốt. Và trẻ con cái ghẻ.

Thuốc nầy đã được nổi tiếng là một món thuốc Bổ-Huyết Sát-Trùng rất hay. Vẻ đã phân chất tại phòng Tai-nghiệm Đông-dương tại HANOI ngày 15 AVRIL 1932.

Mua thuốc xin hỏi tại TỔNG-ĐẠI-THỦ của nhà thuốc NĂM-SAO :

SINH-HUY

44 — *Maréchal Foch* — 44

VINH

Là nhà bán thuốc SỐT RÉT, NGÀ NƯỚC, nhãn « NĂM SAO » rất thần hiệu.

Mỗi gói 0$15

BAO-NINH

Bệnh quý đã có thuốc tiên ! !

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, sự LẬU nhập CỐT nghĩa là khiến cho bệnh người khởi lên [illegible] uống được thì sẽng có mủ, hay trong thời nó buốt như kim, hay vẫn có nhất một cái, nam đã có mủ vì các vi-trùng GONOCOQUE nó ẩn vào trong màng, trong mắn, lâu trở giết thì như vậy, bệnh nầy rất nguy hiểm vì chuyển nhiễm, nếu để cho lâu RÀ thì người ấy mắc bệnh đau GÂN-CỐT (Rhumatisme) khi hay huyết bạch, bằng huyết v. v. thì mình đã rất hèn, nếu để cơn thì hay hăng mắt, nên TIM-LA nhập CỐT, người khỏi như trong mắn trong màng nên vi-trùng SPIROCHETE DE SCHAUDINE cho bên trở giết hay nó, đau đầu, đau mình, đau cổ đầu uống, chân tay mỏi mệt, nên cái mạc này nó chuyển-nhiễm rất là nguy hiểm, vì thế cho nên ta nhiễm người đã rồi, đã ra hết ra bọn, đã con thân cái mạc, thiếu cái kia, là [illegible] là quấy ngh, vì cái mạc này nó chuyển-nhiễm mang ta lúc thy thai, nên mắc bệnh không tin được là [illegible] ghnh thiên hiệu nầy thì các mạc ấy nó chuyển nhiễm sang mấy mươi đời, nam cha sang đến con cháu [illegible] v. v. vì thế nhiều người thể không có bệnh RÀ nam mắn thì trong có vi-trùng TIM-LA, đến nam bệnh NỚ LOÈN (Chancre-mou) bệnh nầy nó cũng có vi trùng BACILLE DE DUCREY, các vi-trùng nầy nó cũng ẩn vào trong màng, trong mắn, nó cũng nguy hiểm nam TIM-LA, bệnh nầy cũng có nhiều người thật hại đến thân thể, vậy các ngài mắc phải các bệnh nầy đã [illegible], nay bệnh nhập CỐT mấy năm, hay mới mắc gần, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HOÀNG-VĂN-ÁP, số [illegible] phố Hàng-cá Hanoi (Tonkin) thì nhẹ cũng phải mạnh khỏi, vì rất hết nọc, người có bệnh nặng thuốc vẫn có lại [illegible] như thường, khỏi hay giờ không biết, thực thế vậy, nhân lúc RÀ ra [illegible] không hại gì cả, thuốc LẬU, lấy TIM-LA [illegible], thuốc CHANCRE-MOU cũng vậy bởi lấy, ĐẠI-LÝ LÊ-NAM-HUYỆN Commerçant Rue Quyết-tonghi PHAN-THIẾT, PHUHA 17 Rue des Médicaments (Phố Hàng-Bồ) à HANOI HỒ-VĂN-CHIỂU chez Vinh nhân Hiệu Commerçant của Tây ở QUẢNG-NGÃI, Lao-Chanh-Tạo Hàng-gà Đông-ba à Longxuyên, Annam dược-phòng, chú-nhân Lê-ngọc-Thanh, route Cantien à Mỹ-tho à Cholon, chúng nào ngài muốn mua thì gởi cho một ít tiền trước cho bản hiệu gởi nhận hàng [illegible] nhưng ai muốn làm đại-lý xin viết thơ về bản-hiệu.

NHÀ MÁY DỆT AN - THÀNH

Nhà máy dệt áo Pull-Over AN-THÀNH năm nay mới chế ra các kiểu lạ (Đông) rất khéo.

Giám mong Đông-bào vì vì ủng nghệ cùng nhà máy chấn hưng nhân thời bản hiệu rất lấy làm cảm ơn vô cùng.

An-Thành

COULEURS :

Tây ý nên nghĩ lựa chọn Couleurs : Rouge, Beige, Gris, Marron, Chocolat, Gris Clair, Người nhàn và cơn nữ cũng cùng một couleur ấy cả.

Cỡ áo và quần áo con nít

4	tuổi	2$00	1	50
6	—	2.20	1	60
8	—	2.40	1	80

Kiểu áo này

Không có hoa	2$00
Có hoa	2.20
Có hoa tư	2.40

Các ngài mua buôn (sỉ) có giá riêng rất hạ

Ý riêng bản hiệu thì đẹp nhất là mài Gris và Beige

An-Thành 87 phố hàng Đào Hanoi

Có CATALOGUE biếu các ngài ở xa

Magasin de Soieries

TÂN-LỢI

138-140, Boulevard Tổng đốc-Phương — Cholon

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, nhiều lĩnh, xuyến, trâu, cẩm-chướng, cẩm-châu v. v.. Hàng thật tốt, thật bền, bền, nhuộm đen mặc đều rách không hề sợ phai trổ. Bản hiệu đã các thứ hàng Bombay, hàng Khựt-bồn v. v.... khéo đặt đều rất vừa thêm nhiều kiểu, nhiều màu thiết đẹp, đã các thứ mới nhuộm của Tây hiệu « Teinture Idéale » định tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Lãnh bán sỉ-lẻ mới xuất bản nhựt hiệu « Pagode Chinoise » Annamites de Cholon » (Đồ ngọc Hồi-Việt tạo-miếu) viết toàn Pháp-văn của H. Lê-văn-Lân, bản Nhu học sĩ, thường thọ ngũ đẳng Bảo-chương Bội tinh, [illegible] có 20 cái hình chụp (photogravure)

Bình nhựt đọc, giá 1$00, giờ thêm mình thêm giao ngày 1$50.

Mấy nhà bán sỉ các tỉnh và ở tại Saigon có bán.

Bình bộp bleuette « Kim-Thời » của bản hiệu chế tạo những thứ của bleuette [illegible] chuẩn của Tây, được nhiều người khen-ngợi. Bán lẻ mỗi bộp 0$75 tại bản hiệu (mua sỉ có bớt hàng).

Ở Bắc kỳ có bán ở hiệu Quảng-ngọc-Thành 92 bán H-120 Boulevard Gallieni, giá mỗi bộp 0$75.

Bản hiệu hoặc bán đã mấy chục năm nay của Đông-dương và Nam-kỳ.

Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TÂN-LỢI

138-140, Bd Tổng đốc Phương — CHOLON

SÁCH THUỐC VIỆT-NAM

do nhà nghiên - cứu khoa thuốc Việt - Nam soạn

trong nói rõ phép làm thuốc của ta, chia làm hai phần :

1-) Phần chữa bệnh, nói về phép xem bệnh, xem mạch, của người các bệnh, phép trị các bệnh, có đủ hai mươi.

2-) Phần tính của vị thuốc, có đủ thuốc Nam và thuốc Bắc, chia thành chín bậc, nói rõ chính phẩm bổ tinh, tả, [illegible], [illegible] v. v. Cả là 10 quyển, giá 1$00, mười gói 10$00, mua lẻ.

Đã in xong đã nhà rồi. Thơ và mandat gởi cho

NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

TONKIN — [illegible] — HANOI

Muốn đáp thịnh tình quý ngài bấy lâu chiếu cố.

NHƠN NHỊP TẾT SẮP ĐẾN

Quý ngài mua máy hát, PARLOPHONE-BEKA *tặng thêm đĩa không tính tiền*

giá từ 22$ đến 28$	MỘT ĐĨA	Tùy ý lựa trong các thứ ĐĨA BEKA các điệu Trung-Nam-Bắc
— 48$ đến 65$	HAI ĐĨA	
— 78$ mà lên	BA ĐĨA	

Ngày RICHARD TRUC DE LA CITADELLE HUE

Imprimerie TIẾNG DÂN HUE

Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG